

Tisková zpráva Lucemburk 10. ledna 2022

Podpora EU určená na posilování právního státu na západním Balkáně měla jen malý dopad na zásadní reformy

Opatření EU měla při prosazování zásadních reforem v oblasti právního státu na západním Balkáně jen malý dopad, uvádí se v nové zvláštní zprávě zveřejněné Evropským účetním dvorem (EÚD). V regionu proběhly některé reformy v technických a provozních oblastech. V kontextu nedostatečné politické vůle a odhodlání byla však podpora EU z velké míry nedostatečná na to, aby řešila přetrvávající problémy v oblastech jako nezávislost soudnictví, soustředění moci, politické vměšování a korupce, uvádějí auditoři.

Albánie, Černá Hora, Severní Makedonie, Srbsko a Turecko jsou kandidátskými zeměmi a Bosna a Hercegovina a Kosovo jsou potenciálními kandidáty na členství v EU. Všechny tyto země však mají i nadále problémy v oblasti právního státu a základních práv. Už více než dvě desetiletí je EU podporuje při uskutečňování programu reforem. Pomoc EU je založena na dvou vzájemně se prolínajících prouděch činností: na finanční podpoře (která pro období 2014–2020 činila přibližně 700 milionů EUR) a politickém dialogu. Cílem zprávy EÚD bylo zjistit, zda byly tyto činnosti pro řešení daných problémů dostatečné.

Priority EU v oblasti právního státu na západním Balkáně jsou jasné a jsou obecně promítnuty do konkrétních opatření v rámci nástroje předvstupní pomoci. Auditoři nicméně došli k závěru, že klíčová rizika pro udržitelný dopad těchto opatření jsou i nadále nedostatečně zmírňována. Opatření na řešení slabé správní kapacity a politické vůle (přičemž obě tyto oblasti mají zásadní důležitost) je příliš málo a jsou často neúčinná. Auditoři navíc upozorňují na nedůsledné uplatňování podmínek pro financování a realizaci projektů. EU také jen zřídka využila možnost pozastavit pomoc, pokud přijímající země nedodrží základní zásady demokracie, právního státu a dodržování lidských práv. Auditoři rovněž konstatují, že podpora EU pro občanskou společnost není z hlediska naplňování potřeb tohoto sektoru dostatečná a většinou se zakládá na krátkodobých projektech.

„Je zřejmé, že podpora EU určená na posilování právního státu na západním Balkáně nebyla úspěšná a nepřinesla rozsáhlé změny,“ uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za zprávu Juhan Parts. *„Skromný pokrok, kterého bylo za posledních 20 let dosaženo, ohrožuje*

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

celkovou udržitelnost podpory EU v rámci procesu přistoupení. Neustále trvající reformy ztrácejí důvěryhodnost, když nevedou k hmatatelným výsledkům.“

Pakliže se zdá, že opatření EU přispěla k reformám, je to proto, že v podávaných zprávách je tendence zaměřovat se na kvantitativní výstupy, a nikoli v dostatečné míře na to, čeho se pomocí reforem skutečně podařilo dosáhnout. Posouzení výkonnosti provedená auditory EU dávají velmi odlišný obrázek. Vyplývá z nich totiž, že pokrok v oblasti právního státu v regionu byl obecně jen omezený a že dosáhnout udržitelnosti se ukazuje jako obtížné. Navzdory tomu, že EU poskytuje politickou podporu i finanční pomoc již celá desetiletí, zásadní problémy v mnoha zemích západního Balkánu přetrvávají. Týkají se například nezávislosti soudnictví, boje proti korupci (která je nadále všudypřítomná) a svobody projevu.

Auditoři doporučují, aby Evropská komise posílila mechanismus k prosazování reforem v oblasti právního státu, zintenzivnila podporu organizací občanské společnosti a nezávislých mediálních zdrojů, těsněji propojila financování s pokrokem v oblasti právního státu a zkvalitnila podávání zpráv o projektech a jejich monitorování.

Základní informace

Označením „Kosovo“ nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí RB OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

Zvláštní zpráva č. 1/2022 „Podpora EU určená na posilování právního státu na západním Balkáně: navzdory úsilí přetrvávají zásadní problémy“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu).

V září loňského roku zveřejnil EÚD zprávu o [opatření EU pro boj proti velké korupci na Ukrajině](#).

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším zainteresovaným stranám, jako jsou národní parlamenty, subjekty působící v příslušném odvětví a zástupci občanské společnosti. Valná většina doporučení předložených v našich zprávách se realizuje.

Kontakt pro tisk

Tiskové oddělení EÚD: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547